

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-216/23-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Blanše Turić, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić-Zaninović, Gordane Marušić Babić i Ljiljane Karlovčan-Đurović, članica vijeća te više sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta, u povodu zahtjeva Ministarstva financija Republike Hrvatske, Porezne uprave, Središnjeg ureda, Z., na sjednici vijeća održanoj 20. srpnja 2023.

p r e s u d i o j e

Ukida se Odluka o porezu na korištenje javnih površina na području Općine Sveti Filip i Jakov ("Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov", 13/22.).

Obrazloženje

1. Na temelju odredbe članka 82. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine", 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13. – pročišćeni tekst, 137/15.- ispravak, 123/17.,98/19. i 144/20., dalje: ZoLP(R)S) podnositelj je podnio zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o porezu na korištenje javnih površina na području Općine Sveti Filip i Jakov ("Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov", broj: 13/22.- dalje Odluka).
2. Navodi da se odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave kojom se propisuje i uređuje plaćanje lokalnih poreza može mijenjati najkasnije do 15. prosinca tekuće godine, a stupa na snagu 1. siječnja iduće godine i primjenjuje se od dana stupanja na snagu. Ističe da je osporena Odluka donesena na sjednici Općinskog vijeća 14. rujna 2022., a završnim odredbama navedene Odluke propisano je da stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Sveti Filip i Jakov, što je protivno odredbi članka 42. stavka 2. Zakona o lokalnim porezima („Narodne novine“, 115/16., 101/17., i 114/22., dalje: ZLP-a). Pored navedenog ističe da odredbe Odluke kojima je propisano više od toga što se smatra javnom površinom, visina, načini i uvjeti plaćanja poreza na korištenje javnih površina, te nadležnost poreznog tijela za utvrđivanje i naplatu tog poreza nemaju utemeljenja u ZLP-a. Pojašnjava da se način korištenja javnih površina, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje uređuje odlukom o komunalnom redu, a ne odlukom o lokalnim porezima. Ujedno navodi da donositelj osporenog akata nije postupio u skladu s danom uputom podnositelja zahtjeva i ispravio utvrđene

nepravilnosti pa je Odlukom podnositelja, klasa: 410-01/22-01/1724, urbroj: 513-07-21-01-23-4 od 15. veljače 2023., osporena Odluka obustavljena od primjene.

3. Donositelj, iako pozvan odgovarajućom primjenom članka 32. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine" 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17. i 110/21., dalje: ZUS), nije dostavio očitovanje.

4. Na temelju članka 42. stavka 1 točke 4. ZLP-a, i članka 32. Statuta ("Službeni glasnik Općine Sveti Filip i Jakov, broj 2/14.- pročišćeni tekst, 6/14., 1/18., 1/20. i 2/21.). Općinsko vijeće Općine Sveti Filip i Jakov na sjednici održanoj dana 14. rujna 2022. donijelo je osporenu Odluku.

5. Prema članku 1. Odluke, tom se Odlukom utvrđuje visina, način i uvjeti plaćanja poreza na korištenje javnih površina na području Općine S. F. i J., kao i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza.

6. Za ocjenu zakonitosti osporavanog općeg akta mjerodavan je Zakon o lokalnim porezima, kojim se uređuje sustav utvrđivanja i naplate lokalnih poreza kao izvora financiranja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

7. Člankom 20. stavkom 1. ZLP-a propisano je da jedinice lokalne samouprave mogu uvesti sljedeće poreze: prirez porezu na dohodak, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor i porez na korištenje javnih površina.

8. Odredbom članka 29. ZLP-a propisano je da porez na korištenje javnih površina plaćaju pravne i fizičke osobe koje koriste javne površine (stavak 1.). Porez iz stavka 1. ovoga članka plaća se u visini, na način i pod uvjetima koje propiše predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom (stavak 2.). Što se smatra javnom površinom, svojom odlukom propisuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave (stavak 3.). Porez na korištenje javnih površina prihod je jedinica lokalne samouprave na čijem se području javna površina koristi (stavak 4.).

9. Prema članku 42. stavku 1. točki 4. ZLP-a, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom utvrđuje za potrebe plaćanja poreza na korištenje javnih površina, što se smatra javnom površinom, visinu, način i uvjete plaćanja poreza na korištenje javnih površina, kao i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza.

10. Odredbom stavka 2. članka 42. ZLP-a, propisano je da se odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka, kao i odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 41. stavka 4. ovoga Zakona, može mijenjati najkasnije do 15. prosinca tekuće godine, a primjenjuje se od 1. siječnja iduće godine.

11. Nije sporno da su predstavnička tijela jedinice lokalne odnosno regionalne samouprave ovlaštena u svom samoupravnom djelokrugu donositi odluke i druge opće akte u skladu sa svojim statutom (članak 73. stavak 1. ZoLP(R)S-a), te da je Zakonom o lokalnim porezima propisana mogućnost da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom uvede poreze iz članka 20. toga Zakona.

12. Međutim, jedinica lokalne samouprave ovlaštena je svojom odlukom urediti samo pitanja koja su za potrebe plaćanja uvedenih poreza izričito propisana u članku 42. stavku 1. ZLP-a.

13. U konkretnom slučaju, osporenom Odlukom, kojom se uređuje način korištenja javnih površina i njihovo davanje na privremeno korištenje i sukladno tome visina poreza na korištenje javnih površina, uređena su pitanja izvan ovlaštenja iz članka 42. stavka 1. ZLP-a.

14. Nadalje, s obzirom da je u članku 30. Odluke propisano da ta Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku Općine Sveti Filip i Jakov, " te da je ista objavljena 15. rujna 2022., proizlazi da je stupanje na snagu osporavane Odluke određeno protivno citiranom članku 42. stavku 2. ZLP-a, imajući u vidu da stupanje na snagu nekog propisa (uključujući i opće akte) ujedno znači i početak njegove primjene.

15. Slijedom navedenoga, na temelju članka 86. stavka 3. ZUS-a, odlučeno je kao u izreci.

16. Odluka prestaje važiti danom objave ove presude u "Narodnim novinama" sukladno članku 86. stavku 4. ZUS-a.

U Zagrebu 20. srpnja 2023.

Predsjednica vijeća:
Blanša Turić, v.r.